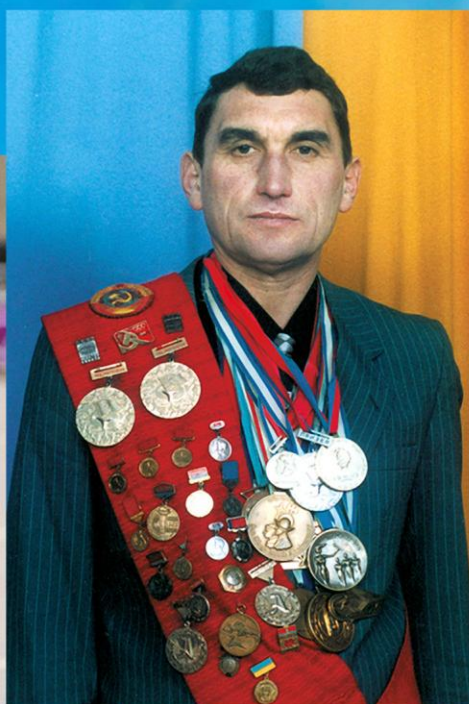

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА СПОРТ

**у контексті державної
програми розвитку фізичної культури в Україні:
досвід, проблеми, перспективи**

Присвячується 10-річчю факультету фізичного виховання і спорту

Житомир, 2015

**НАПРЯМ II.
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ**

Грибан Г. П. АНАЛІЗ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СТУДЕНТІВ ПІСЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	62
Гусаревич О. В., Кирпа В. ВИЗНАЧЕННЯ СЕНСИТИВНИХ ПЕРІОДІВ РОЗВИТКУ ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЯКОСТЕЙ ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ	69
Ильницкая А. С. ПРИМЕНЕНИЕ МЕТОДИКИ НИШИ В ФИЗИЧЕСКОМ ВОСПИТАНИИ СТУДЕНТОВ	72
Котегова Л. І. РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	76
Крук М. З., Крук А. З., Мацапура В. А. РІВЕНЬ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СТУДЕНТІВ ЖДУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА	80
Кузнєцова О. Т. СУТНІСТЬ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТА МІСЦЕ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	83
Науменко О. А. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ СХІДНИМИ ОДНОБОРСТВАМИ НА РІВЕНЬ ПРОЯВУ МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ	89
Петров Д. О. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ	92
Савитська Н. О., Блажисевський Г. В. РИТМІЧНА ГІМНАСТИКА: ПОБУДОВА КОМПЛЕКСІВ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ	97
Сологубова С. В. ВПЛИВ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ПРОГРАМ НА ФІЗИЧНИЙ СТАН ЖІНОК ПЕРШОГО ЗРІЛОГО ВІКУ	100
Твердохліб Ж. О. ВЕСТИБУЛЯРНЕ ТРЕНУВАННЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	104
Яблонська А. М. ОСНОВНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ	107

**НАПРЯМ III.
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ**

Данюк О. М., Можарівський Р. В. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ У ФУТБОЛІ	110
Лахно О. Г. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНТЕГРАЛЬНОГО ПСИХОМОТОРНОГО РОЗВИТКУ ДЛЯ ДІТЕЙ 2-ГО – 4-ГО РОКІВ ЖИТТЯ	113
Міцкевич Н. І. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ	118

СУТНІСТЬ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТА МІСЦЕ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Кузнєцова О. Т.

Національний університет водного господарства та природокористування

Постановка проблеми. Реформування системи фізичного виховання студентів передбачає використання сучасних педагогічних технологій. Використання педагогічних технологій у вищих навчальних закладах представлено в роботах таких зарубіжних та вітчизняних вчених, як В. П. Беспалько, І. М. Дичківської, В. І. Євдокімова, М. В. Кларіна, О. І. Когут, А. С. Нісімчук, О. М. Пехоти, Г. К. Селевко, С. А. Сисоевої та інших авторів.

Стрімкий розвиток педагогічних технологій ставить перед освітою нові завдання, які вимагають перегляду змісту освіти, форм, методів та прийомів навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальнотеоретичні основи педагогічних технологій розроблені в працях Н. Басової, К. Баханова, Ю. Васькова, Л. Волчегурського, М. Кларіна, Н. Краудера, Т. Назарової, П. Підкасистого, Б. Скіннера. Питання розробки інноваційних технологій виховання і навчання розглядаються в дисертаційних дослідженнях Л. Кайдалової, С. Карпенчук, О. Кіяшко, Л. Костельної, С. Мариньчак, О. Норкіної, О. Попович, Н. Фоломєєвої, А. Черноштан, Л. Штефман.

Аналізуючи психолого-педагогічні літературні джерела, можна зробити висновок, що в історії становлення й розвитку, як і у формулюванні понять «педагогічна технологія», «освітня технологія», «технологія в освіті», «технологія навчання» прослідковуються різні розуміння і тлумачення цих понять (технології навчання, технології в освіті як технічні засоби навчання та технології освіти).

У даному дослідженні розглядаються підходи, описані в останніх наукових працях вітчизняних дослідників, які є основою для нашого розуміння визначення понять «педагогічна технологія», «освітня технологія», «технологія навчання», «технологія виховання», «технологія управління» та «фізкультурно-оздоровчі технології».

Мета дослідження: теоретичне обґрунтувати сутності, взаємозв'язок та місця педагогічних технологій в системі фізичного виховання студентської молоді.

Завдання дослідження:

1. Розкрити зміст поняття «педагогічна технологія».
2. Встановити місце педагогічних технологій в фізичному вихованні студентів. Дати визначення терміну «фізкультурно-оздоровча технологія» виокремити типи здоров'язберігаючих технологій.
3. З'ясувати місце оздоровчих технологій в ієрархії освітніх педагогічних технологій.

Результати дослідження. Вивчення проблеми конструювання оздоровчих технологій у нашому дослідженні вимагає уточнення терміну «технологія» як базового поняття.

За твердженням В. В. Гузеєва, М. В. Кларіна спроби внести технологію у навчальний процес не припинялися протягом минулого сторіччя. Приблизно до середини 50-х років вони були пов'язані із створенням певного технічного середовища [8, с. 8; 11, с. 12]. Поняття «технологія» (з грецького дослівно «наука про майстерність») тлумачиться як: 1) сукупність методів обробки, виготовлення, зміна стану, властивостей, форми вихідного сирцю, матеріалу або напівфабрикату у процесі виробництва; 2) наука про способи впливу на сирець, матеріал відповідними засобами виробництва [4, с. 6].

Майже усі вітчизняні дослідження 70–80-х років (Т. Ільїна, А. Молібог, Н. Тализіна та інші) визначали технології навчання через цілі, завдання, засоби тощо. Нове розуміння сутності педагогічної технології виникло у зв'язку з підходом до неї як до засобу побудови навчального процесу, керування ним. Під технологією людської діяльності розуміється системний аналіз, керівництво, проектування і оцінка компонентів, що створюють цілий ланцюг діяльності [4, с. 6].

Г. К. Селевко нове для педагогіки поняття – «технологія» і новий «технологічний» підхід до аналізу та проектування педагогічних процесів – радить використовувати в якості основи, системоутворюючого каркасу [18, с. 14–15].

Сьогодні у трактуванні та використанні поняття існують значні розбіжності. Неоднозначність у тлумаченні сутності педагогічної технології пов'язана насамперед зі специфічними особливостями педагогічного процесу. Аналізуючи джерела, можна помітити, що іноді ці терміни використовуються як синоніми:

- системна сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних і методологічних засобів, що використовуються для досягнення педагогічних цілей (М. В. Кларін) [11, с. 55];
- систематичне та послідовне втілення на практиці попередньо спроектованого навчально-виховного процесу; проект певної педагогічної системи, реалізований на практиці (В. П. Беспалько) [2, с. 5–6];
- суто наукове проектування і точне відтворення педагогічних дій, що гарантують успіх (Л. П. Крившенко та ін.) [16];
- наука про розвиток і освіту, навчання і виховання особистості учня на основі позитивних загальнолюдських якостей та досягнень педагогічної думки, а також основ інформатики (А. С. Нісімчук) [15, с. 9];

– сукупність засобів, прийомів, процедур, що забезпечують продуктивну взаємодію суб'єктів освітнього процесу та спрямованих на досягнення запланованого результату (Е. Ф. Зеєр) [10, с. 44];

– модель спільної педагогічної діяльності з проектування, організації та здійснення навчального процесу з безумовним забезпеченням комфортних умов для вчителя та учнів (В. М. Монахов) [13, 14].

Огляд широкого спектру педагогічних технологій наведений, наприклад, у роботі Г. К. Селевко [19].

Зазначимо, що І. М. Дичківська також вважає допустимим розмежування таких понять, як «освітня технологія», «педагогічна технологія», «технологія навчання (виховання, управління)», оскільки кожне з них має свою ієрархію цілей, завдань, змісту [9]. Але, на думку науковця, об'єднують освітню, педагогічну технологію, а також технологію навчання (виховання, управління) актуальні для певного історичного етапу освітні концепції, педагогічні парадигми (системи поглядів).

Проаналізувавши дослідження науковців, резюмуємо, що у науковій літературі зустрічається понад 300 тлумачень цього поняття в залежності від того, як автор уявляє собі структуру й складові освітнього технологічного процесу. Але їх об'єднує те, що всі автори єдині у визначенні мети педагогічної технології – це підвищення ефективності навчально-виховного процесу і гарантування досягнення учнями запланованих результатів навчання.

Поняття «педагогічна технологія» може бути представлено трьома аспектами:

1) **науковим:** педагогічні технології – частина педагогічної науки, що вивчає і розробляє мету, зміст і методи навчання та проектує педагогічні процеси;

2) **процесуально-описовим:** опис (алгоритм) процесу, сукупність мети, змісту, методів і засобів для досягнення запланованих результатів навчання;

3) **процесуально-дійсним:** здійснення технологічного (педагогічного) процесу, функціонування усіх особистісних, інструментальних і методологічних педагогічних засобів.

Таким чином, педагогічна технологія функціонує і в якості науки, що досліджує найбільш раціональні шляхи навчання, і в якості системи способів, принципів, що використовуються в навчанні, і в якості реального процесу навчання.

Не зважаючи на велику кількість визначень, спроби з'ясування сутності та особливості педагогічної технології не припинилися й досі. З одного боку, це спричинено поглибленням наукового і практичного інтересу до педагогічних технологій як засобу підвищення ефективності навчально-виховного процесу, з іншого – розвитком конкретних педагогічних технологій, у процесі якого розкривалися нові універсальні сутнісні дані [9].

Необхідно зазначити, що будучи наділеною всіма ознаками системи, що типологічно ріднить з усіма соціальними системами, педагогічна технологія має специфічні сутнісні ознаки, які виокремлюють її як самодостатній неповторний феномен. До таких специфічних сутнісних ознак належать [2]:

- концептуальність (передбачає опору технології на конкретну наукову концепцію або систему уявлень);

- діагностичне визначення цілей і результатів (полягає в гарантованому досягненні цілей, ефективних результатів за оптимальних затрат для досягнення певного стандарту навчання);
- економічність (виражає якість, яка забезпечує резерв навчального часу, оптимізацію праці педагога і досягнення запланованих результатів у стислі строки);
- алгоритмізованість, проєктованість, цілісність, керованість (передбачає легке відтворення конкретної технології будь-яким педагогом у будь-якому освітньому закладі). Кожний етап і прийом роботи повинен обумовлюватися математично точно і передбачати можливість зміни іншим. Керованість пов'язана з можливістю чіткого визначення мети, планування, проєктування педагогічного процесу та поетапної діагностики;
- коригованість (можливість постійного оперативного зворотного зв'язку, послідовно орієнтованого на чітко визначені цілі). У цьому плані ознаки коригованості, діагностичного визначення мети та результативності тісно взаємопов'язані і доповнюють одна одну. Система контролю та оцінювання розвитку має забезпечувати щоденну фіксацію динаміки зміни стану знань, умінь і навичок, тобто кожна дія педагога повинна обумовлюватися точною діагностикою стану об'єкта;
- візуалізація (характерна для окремих технологій, передбачає використання аудіовізуальної та електронно-обчислювальної техніки, а також конструювання та застосування різноманітних дидактичних матеріалів і оригінальних наочних посібників).

Як можна було переконатися, практично усі дослідники проблеми «технологій» у вітчизняній та зарубіжній літературі відзначають, що однією з найважливіших ознак технології навчання упродовж життя є можливість її відтворення.

При всьому різноманітті існуючих технологій навчання у них є багато спільного [22, с. 4]:

1. Особистісно-орієнтоване навчання, тобто таке, що враховує індивідуальні особливості кожного студента: рівень його знань, ступінь розумового розвитку, темп навчання, психофізіологічні особливості тощо.
2. Студент та педагог є рівноправними учасниками навчального процесу (суб'єктно-об'єктні відношення). Вчать не лише студенти, а й педагоги.
3. Парадигма навчання «Педагог – підручник – студент» змінюється на «Студент – підручник – педагог», тобто педагог організовує та контролює процес самостійного навчання студентів.
4. Сильний студент, засвоївши навчальний матеріал, допомагає слабкому у навчанні. В результаті чого, він краще засвоює матеріал і стає ще сильнішим.
5. Продуктом навчання стають не виконані завдання, а одержані матеріальні результати, професійні знання, навички та вміння, які студенти набули внаслідок виконання цих завдань.
6. Кожен студент має свою індивідуальну траєкторію навчання й отримані ним результати є особистісні.

Тезаурус освітньої галузі поповнився багаточисельними словосполученнями типу «здоров'язберігаючі», «здоров'яформуючі», «здоров'яорієнтовані» та інші технології, у смисловій основі яких закладені два слова. Перше – здоров'я, друге – слово, що означає його спрямованість на щось. Не будемо вдаватися у аналіз цих словосполучень з точки зору самого терміну «здоров'я», а зупинимось лише на похідному понятті – «оздоровленні» та на усьому, що лежить в його смислового навантаженні. У цьому плані нам вважається, що словосполучення «оздоровчі технології» є найбільш універсальним і може вказувати направленість і на відтворення, і на дотримання, і на зберігання тощо. Фізична культура як система, базовими компонентами якої є фізичне виховання, спорт, професійна та прикладна фізична підготовка, адаптивна та оздоровча фізична культура, у своєму концептуальному блоці містить не лише завдання розвитку і вдосконалення моторно-функціональних (фізичних, рухових) якостей (здібностей) формування рухових навичок, але і завдання зміцнення здоров'я, загартовування організму, підвищення стійкості до впливу несприятливих факторів природного середовища та професійної діяльності.

На думку Віленського М. Я., технологія у фізичному вихованні – це взаємопов'язана впорядкована сукупність оптимальних і ефективних засобів, методів та прийомів, що спрямовані на забезпечення запланованого спортивного результату або показника фізичної підготовленості при метрологічному лікувально-педагогічному контролі [6, с. 2].

Технології в спортивній педагогіці та дидактиці складають частину інтелектуального вектору фізичної культури та фізкультурних знань, які спираються на фундаментальні науки. Згідно з класифікацією знань в області фізичної культури чотирьох рівнів, запропонованої В. К. Бальсевичем, технології є аспектами другого та третього рівнів, тобто включають в себе соціальні та біологічні детермінанти процесів засвоєння фізкультурних цінностей, а також окремі наукові дисципліни (їх технологічні продовження), що визначають конкретні шляхи і засоби реалізації досягнень науки і практики фізкультурних інтересів людини. Сучасні технології в фізкультурній освіті спрямовані на пошуки оптимумів фізичної активності і фізкультурних знань людини [1, с. 2].

Технології викладання дисципліни повинні забезпечувати системний підхід до підготовки спеціалістів на базі сучасних досягнень теорії і методики фізичного виховання і спортивного тренування, які відповідають сучасному рівню розвитку знань, реальним освітнім задачам тих, хто навчається та розвивається, та потребам суспільства. Деякі автори (Столяров В. І., Биховська І. Н., Лубишева Л. І.) вважають, що специфіку високого ступеня підготовки до соціально-професійної діяльності забезпечує засвоєння змісту інноваційних технологій [20, с. 11]. Для цього необхідно конструювати такі технологічні моделі, які істотно змінили б проблемну ситуацію, відношення особистості до професійної підготовки. На думку фахівців створення педагогічних

технологій, що враховують усі форми організаційно-педагогічної діяльності (навчальну та позанавчальну), умови, що забезпечують включення студентської молоді в педагогічний процес, мають особливо важливо значення [16, 17]. Процес реалізації цих технологій передбачає передусім підвищення педагогічного професіоналізму у сфері фізичної культури, що неможливо без засвоєння викладачами різних типів і видів освітніх технологій [17, с. 156].

У науковій літературі відмічено, що поняття «здоров'язберігаюча» можна віднести до будь-якої педагогічної технології, яка в процесі реалізації створює необхідні умови для збереження здоров'я основних суб'єктів освітнього процесу – студентів та педагогів. І саме головне, що будь-яка педагогічна технологія має бути здоров'язберігаючою [5].

Аналіз класифікацій існуючих здоров'язберігаючих технологій дає можливість виокремити такі типи (О. Ващенко):

- **здоров'язберігаючі** – технології, що створюють безпечні умови для перебування, навчання та праці в школі та вирішують завдання раціональної організації виховного процесу (з урахуванням вікових, статевих, індивідуальних особливостей та гігієнічних норм), а також відповідності навчального та фізичного навантажень можливостям дитини;

- **оздоровчі** – технології, спрямовані на вирішення завдань зміцнення фізичного здоров'я учнів, підвищення потенціалу (ресурсів) здоров'я: фізична підготовка, фізіотерапія, аромотерапія, загартування, гімнастика, масаж, фітотерапія, музична терапія;

- **технології навчання здоров'ю** – гігієнічне навчання, формування життєвих навичок (керування емоціями, вирішення конфліктів тощо), профілактика травматизму та зловживання психоактивними речовинами, статеве виховання. Ці технології реалізуються завдяки включенню відповідних тем до предметів загально-навчального циклу, введення до варіативної частини навчального плану нових предметів, організації факультативного навчання та додаткової освіти;

- **виховання культури здоров'я** – виховання в учнів особистісних якостей, які сприяють збереженню та зміцненню здоров'я, формуванню уявлень про здоров'я як цінність, посиленню мотивації на ведення здорового способу життя, підвищенню відповідальності за особисте здоров'я, здоров'я родини.

Семантика терміну «фізкультурно-оздоровчі технології» визначена двома основними взаємодоповнюючими компонентами: як від педагогіки («технологія»), так і від фізичної культури («фізкультурно-оздоровчі»). Під час використання терміну «фізкультурно-оздоровчі технології» як фахівці, так і споживачі, в спрощеному варіанті розуміють цілеспрямоване використання фізичних вправ для фізичного оздоровлення організму людини, профілактики хвороб та передчасної старості, тобто спосіб реалізації фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Фізкультурно-оздоровча технологія – це спосіб реалізації діяльності, спрямованої на досягнення та підтримку фізичного добробуту і на зниження ризику розвитку захворювань засобами фізичної культури і оздоровлення. Це основні правила використання спеціальних знань і вмінь, способів організації і здійснення конкретних дій, необхідних для виконання фізкультурно-оздоровчої діяльності [12, с. 51–54].

А. А. Горелов із співавторами сформулював поняття «фізкультурно-оздоровчі технології», під якими розуміють не лише відокремлені методики, а комплекс науково-теоретичних, практичних знань у використанні засобів, передбачених для реалізації рухового потенціалу людини з метою підтримки здоров'я, покращення кондиційних показників і психологічного стану [7].

Українські науковці М. М. Булатова, Ю. О. Усачов стверджують, що поняття «фізкультурно-оздоровча технологія» об'єднує процес використання засобів фізичного виховання з оздоровчою метою і наукову дисципліну, що розробляє і вдосконалює основи методики побудови фізкультурно-оздоровчого процесу [21, с. 342]. На думку науковців, практичним проявом фізкультурно-оздоровчих технологій в фізичному вихованні є різні фітнес-програми, які складають основний зміст діяльності фізкультурно-оздоровчих груп.

Отже, проаналізувавши різні підходи до визначення та класифікації понять «педагогічна технологія», «освітня технологія», «технологія навчання», «здоров'язберігаючі технології», «фізкультурно-оздоровчі технології» робимо висновок, що ці поняття взаємодоповнюючі та взаємозалежні. Вважаємо, що взаємозв'язок цих понять у системі фізичного виховання студентської молоді можна відобразити наступним чином (рис. 1).

«Освітня технологія» є найбільш загальним поняттям. Основою цієї технології виступає гуманістична концепція освіти. Особистісно-орієнтована освіта є чи не найпоширенішою педагогічною технологією вищої школи сьогодні в Україні. Законодавчі документи, які формують сучасну державну політику освіти, а саме Закон України «Про освіту», Державна Національна програма «Освіта України: XXI століття», Національна доктрина розвитку освіти, Концепція національного громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності підкреслюють пріоритетність виховання у процесі становлення особистості, здатної до самовизначення та самореалізації у сучасному суспільстві. Педагогічні технології відображають тактику реалізації цієї концепції в навчально-виховному й управлінському процесах. Технології навчання, технології виховання, технології управління і так звані «спеціалізовані» технології (інформаційні та здоров'язберігаючі) є однаково важливими складовими педагогічних технологій. І залежно від їх спрямування (цілей), змісту, методів і форм вони можуть набувати ознак, притаманних особистісно-орієнтованим технологіям. Принцип оздоровчої спрямованості фізичного виховання конкретизується в оздоровчих технологіях, які в даний час активно розвиваються.

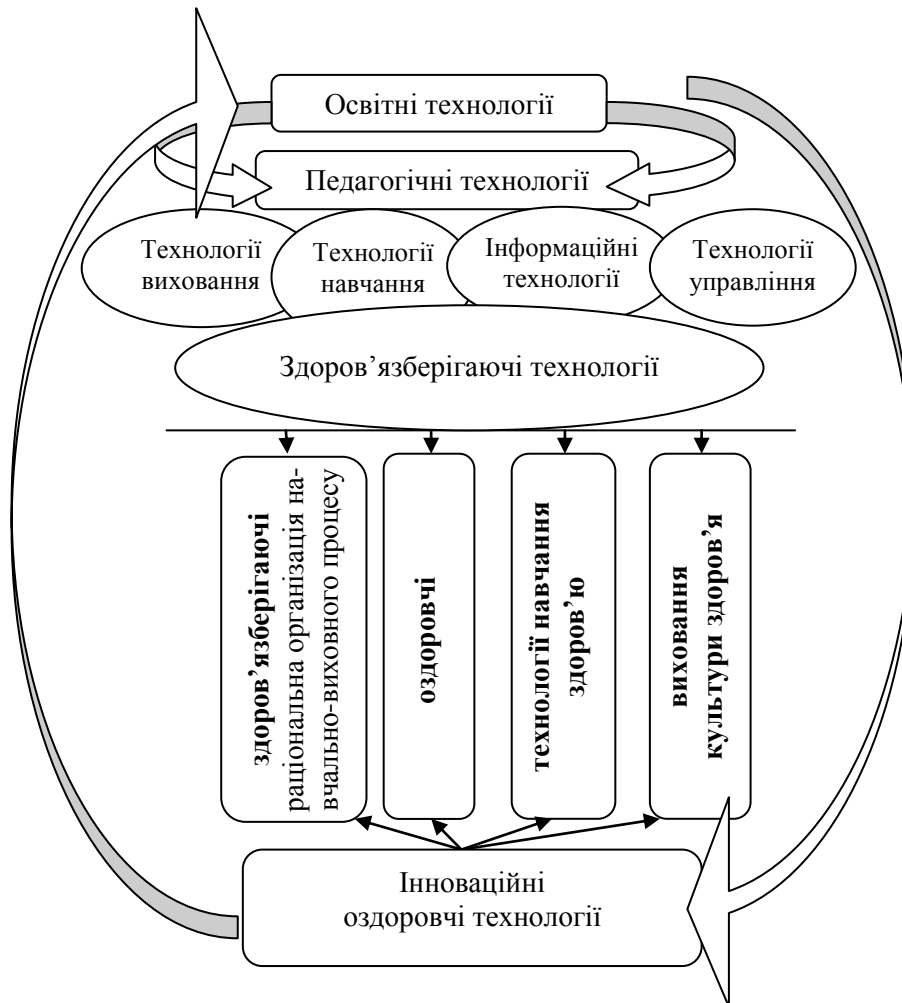

Рис. 1. Взаємозв'язок технологій у педагогічній діяльності

Висновки.

1. За результатами вивчення психолого-педагогічних праць, була здійснена ще одна спроба розкрити зміст поняття «педагогічна технологія» у контексті власного дослідження.

2. Зроблений аналіз наукових джерел, у яких відображені опис, аналіз та структура освітніх та педагогічних технологій. Було виявлено, що у фахівців, які вивчали цю проблему, ще не сформувалася однотайна думка, як в структурно-змістовній складовій, так і в цільовому направленні освітніх та педагогічних технологій.

3. У науково-методичній літературі не знайдено більш-менш деталізованих та конкретизованих визначень поняття «фізкультурно-оздоровча технологія». В класифікації педагогічних технологій, що розроблена Г. Л. Селевко, включені психолого-педагогічні, медико-педагогічні та соціально-педагогічні технології. За видом вони віднесені до соціально-педагогічної діяльності та певним чином припускають оздоровчу направленість, однак вони не спираються на руховий компонент забезпечення здоров'я, що не дозволяє повністю запозичити їх архітектоніку. Проте базові моменти їх опису ми передбачаємо використовувати під час розробки інноваційних технологій у власних дослідженнях.

Перспективи подальших досліджень. Аналіз та систематизація понять, що розглядалися, дає нам можливість конструювати складну, функціональну модель фізкультурно-оздоровчих технологій на основі використання інновацій педагогічної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бальсевич В. К. Основные положения «Концепции интенсивного инновационного преобразования национальной системы физкультурно-спортивного воспитания детей, подростков и молодежи России» / В. К. Бальсевич // Теория и практика физической культуры. – 2002. – № 3.
2. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.
3. Булгакова Н. Ж. Научное обоснование инновационных преобразований в сфере физической культуры и спорта / Н. Ж. Булгакова // Теория и практика физической культуры. – 2001. – № 1. – С. 10.
4. Варфоломеева З. С. Проектирование педагогических технологий в физическом воспитании школьников и детско-юношеском спорте : учеб. пособ. / З. С. Варфоломеева, В. Ф. Воробьев, Е. В. Максимихина, С. Е. Шивринская. – 2-е изд. – М. : ФЛИНТА, 2012. – 153 с. – С. 64.

5. Ващенко О. Готовність вчителя до використання здоров'язберігаючих технологій у навчально-виховному процесі / О. Ващенко, С. Свириденко // Здоров'я та фізична культура. – 2006. – № 8. – С. 1–6.
6. Виленский М. Я. Основные сущности характеристики педагогической технологии формирования физической культуры личности / М. Я. Виленский, Г. М. Соловьев // Физическая культура: воспитание, образование, тренировка. – 2001. – № 3. – С. 2–7.
7. Горелов А. А. О физкультурно-оздоровительных технологиях и их структурировании к образовательному процессу вуза / А. А. Горелов, О. Г. Румба, В. Л. Кондаков // Культура физическая и здоровье. – 2012. – № 5 (41). – С. 14–19.
8. Гузеев В. В. Образовательная технология: от приема до философии / В. В. Гузеев. – М. : Сентябрь, 1996. – С. 8.
9. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
10. Зеер Э. Ф. Личностно-развивающие технологии начального профессионального образования : Учебн. пособие : для студ. высших учеб. завед. / Э. Ф. Зеер. – М. : Издательский центр «Академия», 2010. – 176 с.
11. Кларин М. В. Педагогическая технология в учебном процессе. Анализ зарубежного опыта / М. В. Кларин. – М. : Знание, 1989. – 80 с. – (Новое в жизни, науке, технике. Сер. «Педагогика и психология» ; № 6).
12. Лахтин А. Ю. Технологии физкультурно-оздоровительной направленности во внеурочной деятельности / А. Ю. Лахтин, Ю. В. Лахтина. – Физическая культура, спорт и здоровье – Виртуаль 24 : матер. Всерос. научно-практ. конф., 1–20 октября 2014 г. / под ред. проф. М. М. Полевщикова. – Йошкар-Ола : Изд-во МарГУ, 2014. – 178 с. – С. 51–54.
13. Монахов В. М. Технологические основы конструирования и проектирования учебного процесса : монография / В. М. Монахов. – Волгоград : Перемена, 1995. – 260 с.
14. Монахов В. М. Введение в теорию педагогических технологий : монография / В. М. Монахов. – Волгоград : Перемена, 2006.
15. Нісімчук А. С. Педагогічна технологія : підр. для підгот. спец. / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, І. О. Смолюк. – К. : Четверта хвиля, 2003. – 222 с.
16. Педагогика : учеб. / Л. П. Крившенко, М. Е. Вайндорф-Сысоева и др. ; под ред. Л. П. Крившенко. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2004. – 432 с.
17. Пешков В. Ф. Оценка результативности модели и технологии системы профессиональной восстановительно-профилактической подготовки педагогов по физической культуре / В. Ф. Пешков // Вестн. Томского гос. пед. ун-та (Tomsk State Pedagogical University Bulletin). – 2011. – Вып. 13 (115). – С. 156–161.
18. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособ. / Г. К. Селевко. – М. : Народное образование, 1998. – С. 14–15.
19. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – Т. 1. – 816 с.
20. Столяров В. И. Концепция физической культуры и физического воспитания (инновационный подход) / И. В. Столяров, И. Н. Быховская, Л. И. Лубышева // Теория и практика физической культуры. – 1998. – № 5. – С. 11–15.
21. Теория и методика физического воспитания : в 2 т. / под ред. Т. Ю. Круцевич. – Т. 2 : Методика физического воспитания различных групп населения. – К. : Олімпійська література, 2003. – 392 с.
22. Шматков Є. В. Інноваційні технології навчання : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. інженерно-педагогіч. спец. / Є. В. Шматков, Д. В. Коваленко. – Харків : ВПП «Контраст», 2008. – 172 с.

АНОТАЦІЇ

СУТНІСТЬ, ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТА МІСЦЕ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Кузнєцова О. Т.

Національний університет водного господарства та природокористування

За літературними джерелами розкрито зміст поняття «педагогічна технологія». Встановлено місце педагогічних технологій в фізичному вихованні студентів. Визначена семантика терміну «фізкультурно-оздоровчі технології». Окреслено місце оздоровчих технологій в ієрархії освітніх педагогічних технологій.

Ключові слова: педагогічна технологія, освітня технологія, фізкультурно-оздоровчі технології.

СУТЬ, ВЗАЄМОСВ'ЯЗЬ И МЕСТО ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ

Кузнєцова Е. Т.

Национальный университет водного хозяйства и природопользования

По литературным источникам раскрыто содержание понятия «педагогическая технология». Установлено место педагогических технологий в физическом воспитании студентов. Определена семантика термина «физкультурно-оздоровительная технология». Очерчено место оздоровительных технологий в иерархии образовательных педагогических технологий.

Ключевые слова: педагогическая технология, образовательная технология, физкультурно-оздоровительные технологии.

**ESSENCE, INTERCOMMUNICATION AND PLACE OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY IN SYSTEM OF
STUDENTS' PHYSICAL EDUCATION**

Kuznetsova O.

National university of Water management and Nature resources use

The concept of «pedagogical technology» is disclosed according to literary sources. The place of pedagogical technologies is set in students' physical education. Semantics of the term «sports and health technologies» is determined. Place of health technologies in the hierarchy of educational pedagogical technologies is delineated.

Keywords: pedagogical technology, educational technology, sports and wellness technology.